

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA OSTROŁĘKI

z dnia r.

zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia nazw ulic i placów w mieście Ostrołęka

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r. poz. 446 ze zm.) oraz art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2016r. poz. 744) uchwała się, co następuje:

§ 1.

W załączniku Nr 1 do uchwały Nr VI/30/85 Miejskiej Rady Narodowej w Ostrołęce z dnia 14 stycznia 1985r. w sprawie ustalenia nazw ulic i placów w mieście Ostrołęka (Dz. Urz. Województwa Ostrołęckiego Nr 4 poz. 54) w pkt 57 wyrazy „**Generała armii Aleksandra Gorbatowa**” zastępuje się wyrazami „**Gen. Augusta Emila Fieldorfa »Nila«**”.

§ 2.

Dopuszcza się używanie, zamiast pełnej nazwy ulicy, nazwy w zapisie skróconym „**Gen. A. E. Fieldorfa »Nila«**”.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Ostrołęki.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Uzasadnienie do Uchwały Nr

Rady Miasta Ostrołęki

z dnia r.

W dniu 2 września 2016r. weszła w życie ustawa z dnia 1 kwietnia 2016r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, zwana dalej *ustawą*. Zgodnie z art. 1, pkt 1 *ustawy* nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, nadawane przez jednostki samorządu terytorialnego nie mogą upamiętniać osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących komunizm lub inny ustrój totalitarny, ani w inny sposób takiego ustroju propagować.

Ustawa określa, że za propagujące komunizm uważa się także nazwy odwołujące się do osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących represyjny, autorytarny i niesuwerenny system władzy w Polsce w latach 1944-1989.

Jednostki samorządu terytorialnego mają ustawowy obowiązek – w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie *ustawy* – zmienić nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób. W przypadku niewykonania tego obowiązku wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nową – zgodną z duchem *ustawy* – nazwę, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął wyżej wymieniony 12-miesięczny termin.

W ocenie Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, jako wypełniającej normę art. 1 *ustawy*, powinna zostać zmieniona nazwa ulicy **Generała armii Aleksandra Gorbatowa**.

Aleksandr Wasiljewicz Gorbatow (ur. 9 marca 1891 we wsi Pachotino w guberni włodzimierskiej, zm. 7 grudnia 1973 w Moskwie) – radziecki dowódca wojskowy, generał armii (1955), Bohater Związku Radzieckiego (1945).

Absolwent kawalerskich kursów dowódczych (1926) i kursów doskonalących wyższej kadry dowódczej (1930). Uczestnik I wojny światowej, podoficer kawalerii. W 1919 roku wstąpił do RKP(b) i Armii Czerwonej. Uczestnik wojny domowej, dowódca pułku kawalerii i samodzielnej brygady kawalerii.

W 1937 roku dowodził dywizją w Kijowskim Okręgu Wojskowym, jako kombrig. Podczas czystek wśród dowódców Armii Czerwonej w latach 1937-1938 został aresztowany na stanowisku zastępcy dowódcy 6 Korpusu Kawalerii, zdegradowany i pozbawiony odznaczeń. W trakcie śledztwa stosowano wobec niego „metody nacisku fizycznego”, czyli tortury. Po objęciu Ludowego Komisariatu Spraw Wewnętrznych przez Bierię był jednym z niewielu żołnierzy, którzy do celów propagandowych w marcu 1940 roku zostali uwolnieni i przywróceniu do służby w poprzednim stopniu.

Po napaści Niemiec na ZSRR był zastępcą dowódcy korpusu, od października 1941 dowodził 226 Dywizją Strzelecką. Od czerwca do października 1942 był inspektorem kawalerii Południowo-zachodniego (stalingradzkiego) frontu. Od października 1942 był zastępcą dowódcy 24 Armii. Od kwietnia do czerwca 1943 był dowódcą 2 Korpusu Strzeleckiego, a od czerwca 1943 roku do końca wojny - 3 Armii.

Od czerwca 1945 roku był komendantem Berlina. Po wojnie - na stanowiskach dowódczych. W latach 1946-1962 poseł do Komunistycznej Rady Najwyższej ZSRR. W latach 1950-1954 dowódca wojsk powietrznodesantowych. W 1952-1961 kandydat na członka Komitetu Centralnego KPZR. W latach 1954-1958 dowódca Bałtyckiego Okręgu Wojskowego. Od 1958 w Grupie Generalnych Inspektorów Ministerstwa Obrony ZSRR. Został pochowany na Cmentarzu Nowodziewiczym.

Realizując postanowienia art. 1, pkt 1 *ustawy* proponuje się zastąpienie dotychczasowej nazwy ulicy **Generała armii Aleksandra Gorbatowa** nazwą ulica **Gen. Augusta Emila Fieldorfa „Nila”**.

August Emil Fieldorf ps. "Nil" (ur. 20 marca 1895 w Krakowie, stracony 24 lutego 1953 w Warszawie) - generał brygady Wojska Polskiego, bojownik o niepodległość Polski, dowódca Kedywu Armii Krajowej, zastępca Komendanta Głównego AK, dowódca organizacji NIE.

6 sierpnia 1914 zgłosił się na ochotnika do formowanej I Brygady Legionów. Wraz z nimi wyruszył na front rosyjski, gdzie służył w randze zastępcy dowódcy plutonu piechoty. W 1916 został awansowany do stopnia sierżanta, a w 1917 skierowany do szkoły oficerskiej.

Od listopada 1918 w szeregach Wojska Polskiego, początkowo jako dowódca plutonu, a od marca 1919 dowódca kompanii CKM. W latach 1919-1920 uczestniczył w kampanii wileńskiej, Żytomierza i w wyprawie kijowskiej. Po wojnie pozostał w służbie czynnej. W 1928 został awansowany na majora i przeniesiony do służby w 1 Pułku Piechoty Legionów na stanowisku dowódcy batalionu. W 1936 roku został awansowany do stopnia podpułkownika. W wojnie obronnej przeszedł cały szlak bojowy 12 Dywizji Piechoty jako dowódca 51. Pułku Piechoty Strzelców Kresowych im. Giuseppe Garibaldiego. Po jej rozbięciu w nocy z 8 na 9 września w bitwie pod Iłżą, przebił się w cywilnym ubraniu do rodzinnego Krakowa. Stamtąd spróbował przedostać się do Francji, jednak został zatrzymany na granicy słowackiej i internowany w październiku 1939. W kilka tygodni później zbiegł z obozu internowania i przez Węgry przedostał się na zachód, gdzie zgłosił się do tworzącej się polskiej armii. We Francji ukończył kursy sztabowe i został awansowany na pułkownika w maju 1940 roku. We wrześniu tego roku jako pierwszy emisariusz został przetrzucony do kraju.

W sierpniu 1942 został mianowany dowódcą Kedywu KG AK. Służbę na tym stanowisku pełnił do lipca 1944, gdy został mianowany zastępcą dowódcy Armii Krajowej, gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego. Wydał rozkaz likwidacji generała SS w Warszawie Franza Kutschery i nadzorował całą akcję.

28 września 1944 awansowany na stopień generała brygady i mianowany na stanowisko Naczelnego Komendanta organizacji NIE. 7 marca 1945 został aresztowany przez NKWD w Milanówku pod fałszywym nazwiskiem Walenty Gdanicki i nierozpoznany został zesłany do obozu pracy na Uralu. Po odbyciu kary, w październiku 1947 powrócił do Polski i osiedlił się pod fałszywym nazwiskiem w Białej Podlaskiej. W odpowiedzi na obietnicę amnestii w lutym 1948 zgłosił się do Rejonowej Komendy Uzupełnień w Łodzi i ujawnił podając prawdziwe imię i nazwisko oraz stopień generała brygady. W październiku 1950 spotkał się z gen. Gustawem Paszkiewiczem, wówczas dyrektorem Biura Wojskowego Ministerstwa Leśnictwa, a przed wojną i w czasie kampanii wrześniowej, dowódcą 12 DP. Od byłego przełożonego uzyskał pisemne potwierdzenie przebiegu służby wojskowej w czasie wojny. Z tym dokumentem 10 listopada 1950 stawiał się w Rejonowej Komendzie Uzupełnień w Łodzi. Po wyjściu z siedziby RKU został aresztowany przez funkcjonariuszy UB, przewieziony do Warszawy i osadzony w areszcie śledczym MBP na ul. Koszykowej. Później przewieziony do więzienia mokotowskiego przy ul. Rakowieckiej 37 i oskarżony o wydawanie rozkazów likwidowania przez AK partyzantów radzieckich. Pomimo tortur Fieldorf odmówił współpracy z Urzędem Bezpieczeństwa.

Po sfingowanym procesie, w którym przedstawiono wymuszone w śledztwie przez UB zeznania podwładnych gen. Fieldorfa – mjr. Tadeusza Grzmielewskiego "Igora" i płk. Władysława Liniarskiego "Mścisława", którego torturowano, generał Fieldorf został 16 kwietnia 1952 skazany w Sądzie Wojewódzkim dla m.st. Warszawy przez sędzię Marię Gurowską na karę śmierci przez powieszenie (on sam chciał przez rozstrzelanie). Prośba rodziny o ulaskawienie została odrzucona. Prezydent Bolesław Bierut nie skorzystał z prawa łaski.

Wyrok przez powieszenie wykonano 24 lutego 1953 o godz. 15:00 w więzieniu Warszawa-Mokotów przy ul. Rakowieckiej. Ciało Emila Fieldorfa potajemnie pochowano w nieznanym do dziś miejscu.

W 1989 roku został rehabilitowany, zmieniono postanowienie, "zarzucanej mu zbrodni nie popełnił". 30 lipca 2006 prezydent Polski Lech Kaczyński odznaczył go pośmiertnie Orderem Orła Białego.

Ordery i odznaczenia:

Order Orła Białego (2006)

Krzyż Złoty Orderu Wojennego Virtuti Militari (1923)

Krzyż Srebrny Orderu Wojennego Virtuti Militari

Krzyż Niepodległości (1932)

Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1937)

Krzyż Walecznych – czterokrotnie

Złoty Krzyż Zasługi (1929)

Krzyż za Wilno

Gen. A. E. Fieldorf „Nil” należy do najpiękniejszych i najtragiczniejszych polskich Bohaterów. Całe życie w służbie Ojczyzny, walka na śmierć i życie z wrogami Ojczyzny, potem pragnienie „normalnego” życia. Komuniści nie uszanowali jego żołnierskiej odwagi i zasług. Skazali go na haniebną śmierć, jak przestępcę, a ciało Generała wrzucili gdzieś do dołu śmierci. Wolna Polska ma obowiązek pamiętać o swoim Bohaterze.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 *ustawy*, pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie *ustawy* są wolne od opłat.

Ponadto mieszkańcy nie mają obowiązku wymiany dokumentów, gdyż wszystkie dokumenty zawierające dotychczasową nazwę ulicy zachowują swoją ważność - stwierdza to jednoznacznie art. 5 ust. 2 *ustawy*.